

विशिष्ट-फलितांशाः

PROGRAMME SPECIFIC OUTCOMES (PSO)

शास्त्री -सांख्ययोगः

विशिष्ट-फलितांशाः (PSO)

- सांख्यतत्वानां संख्या-स्वरूप-क्रमोत्पत्ति-विभाग-गुण-धर्मादिकं च अवगच्छेयुः।
- सांख्यसृष्टिप्रक्रिययाः स्वरूपं-प्रयोजञ्च जानीयुः।
- श्रीमद्भगवद्गीताप्रतिपादितसांख्ययोगस्य अध्ययनेन आत्मस्वरूप-पुनर्जन्मरहस्य-कर्मस्वरूप-कर्मभेद-कर्मणोगति-ज्ञानस्वरूप-कर्म-कर्मसत्यासयोर्भेद-समदर्शन-योगाधिकारी-योगीभेदा-मनोनिग्रह-आत्मसंयमयोग-शरणागतेः वैशिष्ट्यादिविषयकं ज्ञानं प्राप्स्यन्ति।
- योगदर्शनस्य अध्ययनेन भारतीयदर्शनेषु योगस्य महत्वं-प्राचीनता-विशेषता-क्रमविकाश-उद्देश्यम् आचार्यपरम्परायाः च ज्ञानं भविष्यति।
- योगस्य प्रभेदाः यथा- हठयोगः, राजयोगः, नादयोगः, लययोगः, अभ्यासयोगादीनां ज्ञानं भविष्यति।
- आसनप्राणायामादीनां योगशास्त्रोक्तमार्गेण प्रयोगकर्तुं समर्थाः भविष्यन्ति।
- घेरण्डसंहितायाः अध्ययनेन-सप्तसाधनानि- षट्कर्माणि, प्रक्षालनम्, षड्क्रनिरूपणम्, स्वास्थ्यसंरक्षण, महाबन्धः, नाडीशुद्धिः, स्थूलध्यानविधिः, सूक्ष्मध्यानविधिः, मिताहारनिषिद्धाहार, कुण्डलिनीस्वरूपादि विषयकं ज्ञानं भविष्यति।
- व्यक्तित्वस्य विकासः अन्तर्मुखीविचारधाराः अभिवृद्धिः भविष्यति येन छात्राः शान्ताः गम्भीराः स्वाध्यायपरायणाश्च भविष्यन्ति।

शास्त्री (प्रतिष्ठा) – सांख्ययोगः

विशिष्ट-फलितांशाः (PSO)

- आध्यात्मिकादित्रिविधानां दुःखानां स्वरूपं-हेतु-निवारणोपायं चावगच्छेयुः।
- सांख्यशास्त्रस्योपादेयता, आचार्यपरम्परा, सांख्यशास्त्रे जिज्ञासाहेत्वादिकं अवगच्छेयुः।
- पुरुषेऽध्यस्त सृष्टि, अन्तःकरणस्य स्वरूपम्, संसारहेतुपञ्चविधबुद्धिः वृत्ति, शरीरद्वयस्य संसृतिव्यापारञ्च, ज्ञानसाधनानि, बन्धहेतुविपर्ययस्वरूपं –भेदा, पुरुषे बन्धमोक्षयोरवास्तवत्वम्, विवेकनिष्पत्त्युपायम्, चतुर्व्यूहम् (हेयं-हेयहेतुः-हानम्-हानोपायं) पुरुषे बन्धमोक्षयोरवास्तवत्वमादि सांख्यदर्शनप्रतिपादितानां सिद्धान्तानां ज्ञानं भविष्यति।

- भारतीयदर्शनशास्त्राणां शोधपरक अध्ययनेन तथा रामायण-महाभारत-गीता-श्रीद्वागवतादिपुराणेषु तेषां तुलनात्मकमध्ययनेन तत्र विद्यमानानां दार्शनिकतत्वानां उद्घाटने छात्राः समर्थाः भवेयुः।
- दर्शनान्तरेषु तत्त्वविचारः, मोक्षविचारः, प्रमाणविचारादि शोधपरकलेखनकौशलं जानीयुः।
- साम्प्रतिकसमाजस्य सर्वाङ्गीणविकासाय दर्शनशास्त्राणां प्रायोगिकतां अवगच्छेयुः।
- सांख्ययोगदर्शनस्य अध्ययनेन छात्रेषु वैचारिकस्वतन्त्रता, मोक्षस्य महत्त्वं, आत्मनः अस्तित्वे विश्वासः, आशावादिजीवनं, जीवने आनन्दस्य महत्त्वमं, कर्मफले विश्वासः, पुनर्जन्मे आस्था, नैतिकतयाः महत्त्वं, अविद्यानाशोपायः, निष्कामकर्मणः महत्वादि वैश्वयिकज्ञानस्य उद्भवो विकाशश्च भविष्यति।
- योगशास्त्रस्य सम्यक अध्ययनेन योगसिद्धान्तानां च प्रयोगेण शारीरिक- मानसिक- सामाजिक- आध्यात्मिकं च सुस्थतां प्राप्नुयुः।

आचार्य-सांख्ययोगः

विशिष्ट-फलितांशाः (PSO)

- आध्यात्मिकादित्रिविधानां दुःखानां स्वरूपं-हेतु-निवारणोपायं चावगच्छेयुः।
- सांख्यशास्त्रस्योपादेयता, आचार्यपरम्परा, सांख्यशास्त्रे जिज्ञासाहेत्वादिकं अवगच्छेयुः।
- पुरुषेऽध्यस्त सृष्टि, अन्तःकरणस्य स्वरूपम्, संसारहेतुपञ्चविधबुद्धिः वृत्ति, शरीरद्वयस्य संसृतिव्यापारञ्च, ज्ञानसाधनानि, बन्धहेतुविपर्ययस्वरूपं –भेदा, पुरुषे बन्धमोक्षयोरवास्तवत्वम्, विवेकनिष्पत्त्युपायम्, चतुर्व्यूहम् (हेयं-हेयहेतुः-हानम्-हानोपायं) पुरुषे बन्धमोक्षयोरवास्तवत्वमादि सांख्यदर्शनप्रतिपादितानां सिद्धान्तानां ज्ञानं भविष्यति।
- भारतीयदर्शनशास्त्राणां शोधपरक अध्ययनेन तथा रामायण-महाभारत-गीता-श्रीद्वागवतादिपुराणेषु तेषां तुलनात्मकमध्ययनेन तत्र विद्यमानानां दार्शनिकतत्वानां उद्घाटने छात्राः समर्थाः भवेयुः।
- दर्शनान्तरेषु तत्त्वविचारः, मोक्षविचारः, प्रमाणविचारादि शोधपरकलेखनकौशलं जानीयुः।
- साम्प्रतिकसमाजस्य सर्वाङ्गीणविकासाय दर्शनशास्त्राणां प्रायोगिकतां अवगच्छेयुः।
- सांख्ययोगदर्शनस्य अध्ययनेन छात्रेषु वैचारिकस्वतन्त्रता, मोक्षस्य महत्त्वं, आत्मनः अस्तित्वे विश्वासः, आशावादिजीवनं, जीवने आनन्दस्य महत्त्वमं, कर्मफले विश्वासः, पुनर्जन्मे आस्था, नैतिकतयाः महत्त्वं, अविद्यानाशोपायः, निष्कामकर्मणः महत्वादि वैश्वयिकज्ञानस्य उद्भवो विकाशश्च भविष्यति।
- योगशास्त्रस्य सम्यक अध्ययनेन योगसिद्धान्तानां च प्रयोगेण शारीरिक- मानसिक- सामाजिक- आध्यात्मिकं च सुस्थतां प्राप्नुयुः।

विद्यावारिधि – सांख्ययोगः

विशिष्ट-फलितांशाः (PSO)

- शास्त्रान्तरेषु सांख्ययोगदर्शनोक्ततत्वानां अनुसन्धाने सक्षमाः भवेयुः ।
- अनुसन्धानकौशलस्य विकासः ।
- विद्यावारिध्युत्तरानुसन्धानयोजनासु प्रवेशार्हता।
- भाव्यनुसन्धित्सुणां कृते दिग्दर्शनप्रदानम्।
- शास्त्रशिक्षणकौशलपद्धतेः विकाससाधनम्।
- शोधानुसन्धाने समालोचनात्मकं, समीक्षात्मकं, तुलनात्मकं, विश्लेषणात्मकं, प्रयोगात्मकं प्रविधेः कौशलस्य च विकाससाधनम्।